

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล.....นายเนตร ใจเที่ยง.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้.....บ้านเลขที่ ๔๘๒ บ้านจำ หมู่ที่ ๖ ต.ปงยางคก
อ.ห้วยฉัตร จ.ลำปาง ๕๒๑๙๐.....
โทรศัพท์.....๐๘๑-๙๕๐๓๐๐๕.....Facebook.....

เกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ปัจจุบันอายุ ๗๒ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา.....ปริญญาโท.....

สถาบันการศึกษา.....มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.....

คณะ/สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....ค้าขาย.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร.....๑๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก...ข้าวอินทรีย์.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. แปลงข้าวอินทรีย์มะลินิลสุรินทร์ ๑๓ ไร่

๒. แปลงข้าวอินทรีย์มะลิแดง ๖ ไร่

นายเนตร ใจเที่ยง เกษตรกรต้นแบบมีการปรับปรุงและพัฒนาแปลงเรียนรู้ เพื่อให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตามหลักเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน มีการจัดการแปลงที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่าง สาธิต และฝึกปฏิบัติโดยสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๙.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูปข้าวครบวงจรตามมาตรฐาน IFOAM

การทำนาโยนเป็นวิธีการทำนามีค่าใช้จ่ายน้อย ผลดีของการทำนาโยนที่เกิดความคุ้มค่าต่อผู้ประกอบการ คือ ได้ปริมาณข้าวมากขึ้น คุณภาพผลผลิตมากขึ้น เนื่องจากข้าวนาโยนทำให้ข้าวแตกกอได้มากที่สุดกว่าการทำนาประเภทอื่น ๆ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การเลี้ยงไส้เดือนดิน

การเพาะเลี้ยงไส้เดือนดินและการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยไส้เดือนดิน เพื่อทำปุ๋ยหมักมูลไส้เดือน ในบ่อซีเมนต์ในการเพิ่มผลผลิตข้าวได้ประมาณ ๑๐๐ กก./ไร่ และลดต้นทุนการผลิตข้าวลงได้ประมาณ ๒,๐๐๐ บาท/ไร่

ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงไส้เดือนดิน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง และสารชีวภัณฑ์

ปุ๋ยหมัก คือ ปุ๋ยอินทรีย์ที่เกิดจากการนำซากพืชหรือเศษเหลือจากพืชมาหมักรวมกัน และผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยกิจกรรมจุลินทรีย์จนเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมเป็นวัสดุที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ย ไม่แข็งกระด้าง และมีสีน้ำตาลปนดำ การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพแบบไม่กลับกอง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเลี้ยงหอยขม

หอยขมหรือหอยจับนับวันจะหายากในปัจจุบัน ซึ่งเกิดจากแหล่งน้ำธรรมชาติได้ถูกทำลาย โดยมีสารเคมีปนเปื้อนจากการทำการเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อให้การอยู่รอดของประชาชนในการพึ่งพาอาหารที่เกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติ การเลี้ยงหอยขมเป็นการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้ดี วิธีดำเนินการ

โดยการสร้างระบบนิเวศน์ในแปลงบ่อให้น้ำมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตได้เร็ว ผู้ประกอบการจะผสมอาหารได้จากวัสดุที่มีอยู่ในครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงหอยขม

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ ฐานการเรียนรู้การประมงน้ำจืดและกบ

การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเพาะเลี้ยงกบด้วยบ่อปูนแองกระทะ (เทคนิคการเพาะเลี้ยงในช่วงฤดูหนาว การฟักไข่ให้เป็นตัวอยู่ในบ่อ การให้อาหารและวิตามินซีบำรุงพ่อแม่พันธุ์)

ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาและกบ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ การผลิตพืชอินทรีย์

ความหมายของผักอินทรีย์ คือ ผักที่เพาะปลูกด้วยวิธีการทางเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) ซึ่งเป็นวิธีการเพาะปลูกแบบธรรมชาติที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ใด ๆ ในทุกขั้นตอนของการผลิตหลักการผลิตผักอินทรีย์ ๑. เลือกพื้นที่ที่ไม่เคยทำการเกษตรเคมีมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ๒. เป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างดอนและโล่งแจ้ง ๓. อยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรม ๔. อยู่ห่างจากแปลงที่ใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี ๕. ห่างจากถนนหลวงหลัก ๖. มีแหล่งน้ำที่ปลอดภัย

ฐานการเรียนรู้การผลิตพืชอินทรีย์

ฐานเรียนรู้ที่ ๗ ฐานการเลี้ยงเป็ดไข่และการแปรรูป

การเลี้ยงเป็ด มีความคล้ายคลึงกับการเลี้ยงไก่ แต่มีเทคนิคที่แตกต่างกัน เป็ดเป็นสัตว์ปีกเลี้ยงง่าย สามารถกินอาหารตามธรรมชาติได้ และให้ผลผลิตไข่จำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมเลี้ยงรองมาจากไก่ โดยเฉพาะในปัจจุบันมีพันธุ์เป็ดไข่เชิงการค้าและพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อม ผลผลิตไข่เป็ดส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของขนมไทยและแปรรูปเป็นไข่เค็ม

ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงเป็ด

ฐานการเรียนรู้ที่ ๘ การปลูกผักรูปแบบวัฒนธรรมยั่งยืน (Permaculture)

การปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมและนำเรื่องการออกแบบพลังงานในพื้นที่มาใช้ร่วมกับการทำการเกษตร ซึ่งเป็นการอธิบายที่เป็นวิชาการและวิทยาศาสตร์ ในขณะที่เกษตรยั่งยืนแบบไทยที่เน้นวิถีแห่งการพึ่งตนเอง จะเป็นลักษณะภูมิปัญญาดั้งเดิม มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับมิติทางจิตวิญญาณ ระบบที่นำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ทั่วไปมาใช้ผลิตอาหาร โดยไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตอื่นบนโลก เป็นวิถีทางการเกษตร เพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเอื้ออำนวย ให้แก่แผ่นดิน น้ำ พืช สัตว์ และมนุษย์ มีชีวิต อยู่ร่วมกัน อย่างกลมกลืน สมดุล มีความสุข ได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีแนวทางในการปลูกต้นไม้ ๗ ระดับในสวน ดังนี้

ไม้เรือนยอด เป็นต้นไม้อายุยืนขนาดใหญ่สามารถนำไปใช้ทำเครื่องเรือนหรือผลิตอาหารและยารักษาโรคได้ เช่น ยางนา มะค่า สัก สะตอ เหลียง พะยูง มะพร้าว หมากสง

ไม้ผล ไม้ยืนต้นระดับกลางที่ให้ผลผลิตสำหรับเก็บเกี่ยวตามฤดูกาล และใช้ไม้ทำเป็นเชื้อเพลิงหรือเครื่องเรือนที่ไม่ต้องการความแข็งแรงมาก เช่น ขนุน ทุเรียน ลำไย กัลย มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง มังคุด ลิ้นจี่

ไม้พุ่ม ส่วนมากจะเป็นไม้พุ่มที่สามารถนำมาใช้เป็นอาหารหรือยาสมุนไพรได้ สามารถปลูกแทรกสลับกันไปกับต้นไม้ใหญ่ได้ เช่น มะนาว ตะลิงปลิง ชุมเห็ดเทศ ชะอม

ไม้ล้มลุก พวกผักชนิดต่างๆและไม้ดอกที่มีอายุสั้น โดยเป็นที่ย่อยอาศัยและล่อแมลงขนาดเล็กให้มาอยู่อาศัยแทนการกัดกินผลผลิต ซึ่งแต่ละชนิดก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่างกัน เช่น โหระพา พริก กะเพรา คราม ดาวเรือง

ไม้หัว ใช้เป็นอาหารบริโภคหัวและสมุนไพร บางชนิดมีช่วงพักตัว เปิดโอกาสให้ต้นไม้ชนิดอื่นขึ้นแทรกได้ เช่น ขิง ข่า กระชาย ตะไคร้ว่านหลายชนิด มันเทศ หัวไชเท้า

ไม้คลุมดิน เป็นอาหาร สมุนไพร และสร้างความชุ่มชื้นให้ดิน เช่น บวบก อ่อม พลุ ผักเป็ดเขียว ผักเป็ดแดง ขาไก่

ไม้เลื้อย สามารถปลูกแซมให้เกาะเกี่ยวต้นไม้ระดับอื่นได้ง่ายโดยใช้พื้นที่ไม่มาก เพื่อเก็บผลผลิตและความสวยงาม เช่น พริกไทย ตำลึง มะระ ถั่วชนิดต่าง ๆ

ฐานการเรียนรู้การปลูกผักรูปแบบวัฒนธรรมยั่งยืน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๙ การเลี้ยงมดแดง

มดแดงจัดเป็นแมลงเศรษฐกิจตัวใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง เนื่องจากตลาดมีความต้องการไข่มดแดงมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีราคาค่อนข้างสูง กิโลกรัมละ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณไข่มดแดงที่ออกสู่ท้องตลาด โดยชาวบ้านจะต้องหารังมดตามป่าในช่วงฤดูแล้ง ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงมดแดง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การลดต้นทุน มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร Zoning บัญชีครัวเรือน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตรหลักของ ศพก.ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชนและการผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับ
ความต้องการและบริบทของชุมชน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา
และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร ข้าวทิพย์ช้างโมเดล

ความเป็นมาและความสำคัญ

ข้าวเป็นอาหารหลักของคนทั่วโลก เป็นอาหารสำหรับครอบครัว จึงมีคำกล่าวไว้ว่า ข้าวคือชีวิต ข้าวเป็น
พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการมานานหลายพันปี แต่จากการผลิตข้าวในปัจจุบันพบว่า ข้าวได้ถูก
ปรับเปลี่ยนสายพันธุ์มีเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการผลิตข้าวในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มากเกินไป
ความจำเป็นในการเจริญเติบโตของข้าวทำให้ได้ข้าวที่มีการปนเปื้อนสารเคมี ซึ่งไม่เหมาะต่อการบริโภคและการ
จำหน่าย ตลอดจนการแปรรูปผลผลิตจากข้าวที่ไม่ได้มาตรฐานสากล

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร สมาชิกได้ร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการผลิต
ข้าวอินทรีย์ได้เป็นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขึ้นพื้นฐานของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์
นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements หรือ IFOAM) โดยการรับรอง
ของสมาชิชาสมาชิก มกท.

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะกระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์
๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้โดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

ตารางที่ ๑ แสดงเนื้อหาหลักสูตร

ลำดับ	รายละเอียดวิชา	เวลาเรียน	หมายเหตุ
๑	แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓ ชั่วโมง	จำนวนคาบเรียนอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
๒	หลักการทรงงาน	๓ ชั่วโมง	
๓	ทฤษฎีใหม่บันได ๙ ขั้น	๓ ชั่วโมง	
๔	การออกแบบแปลง	๖ ชั่วโมง	
๕	การประเมินความเสี่ยงโครงการ	๓ ชั่วโมง	
๖	การป้องกันความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมี	๖ ชั่วโมง	
๗	กระบวนการตรวจสอบภายใน การรับรองและการลงโทษ การประมาณการผลิต เอกสารระบบควบคุมภายใน การตรวจสอบและรับรองจากภายนอก	๖ ชั่วโมง	
๘	ขอบเขตในการรับรองมาตรฐาน	๓ ชั่วโมง	
๙	มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายใน	๓ ชั่วโมง	
๑๐	กระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย (มกท.)	๖๖ ชั่วโมง	

เวลาเรียน ๑๐๐ ชั่วโมง / ภาคเรียน

แหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

๑. แปลงสาธิตการทำข้าวอินทรีย์ในพื้นที่
๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าการเกษตร
๓. สื่อนวัตกรรม สิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อทางเทคโนโลยี

กิจกรรมเรียนรู้

๑. บรรยาย อภิปราย ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง สื่อทางเทคโนโลยี
๒. ลงมือปฏิบัติจริง
๓. ศึกษาดูงานนอกสถานที่

การวัดและประเมินผล

๑. แบบทดสอบ
๒. แบบสอบถาม
๓. แบบสังเกต
๔. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีผู้ประกอบการนำองค์ความรู้ความเข้าใจจากการเรียนรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. ในท้องถิ่นมีบุคลากรที่ปรับเปลี่ยนแนวคิดมาทำข้าวอินทรีย์มีจำนวนมากขึ้น
๓. ผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายผลผลิตข้าวส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. ระบบแปลงที่มีพื้นที่มีระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม คำนึงความเป็นธรรมชาติได้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นระบบ ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ได้ร่วมกันประชุมเป็นประจำทุกปี โดยให้คณะกรรมการ ศพก.และศพก.เครือข่าย นำปัญหาด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นปีที่ผ่านมาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน พร้อมทั้งวางแผนการปฏิบัติงาน การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดแนวทางพัฒนาการเกษตรไว้ ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

พัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ให้เห็นผลออกมาอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้คณะกรรมการแปลงใหญ่ทั้ง ๙ แปลง ๔ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว ๒ แปลง พืชผัก ๔ แปลง สมุนไพร ๑ แปลง และเห็ด ๑ แปลง จัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหา จัดทำแนวทางแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งจัดทำแนวทางพัฒนาให้เป็นงานท้าทายการทำงาน

ส่วนที่ ๒ การพัฒนา ศพก.เครือข่าย

คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอห้างฉัตร ได้พิจารณา ศพก.เครือข่ายที่มีศักยภาพ และสามารถเป็นต้นแบบในการศึกษาเรียนรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน เข้ามาขับเคลื่อนเป้าหมายการลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยหมัก โดยแปลงใหญ่ทุกแปลงจะต้องตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูก และให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลวังซ้ายบริการตรวจวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน แก่สมาชิกแปลงใหญ่ทุกแปลง

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เข้ามาขับเคลื่อนการป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช เพื่อลดการใช้สารเคมีพัฒนาผลผลิตสู่มาตรฐาน GAP ดำเนินการในแปลงใหญ่ทุกแปลง และพื้นที่ทั่วไปที่เกิดปัญหาการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช ซึ่งแปลงใหญ่ทุกแปลง นำแนวทางพัฒนาเข้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ในเวทีประชุมคณะกรรมการ ศพก. และศพก.เครือข่าย เพื่อคณะกรรมการ ศพก.ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ที่จะนำเทคโนโลยีมาถ่ายทอดให้แก่สมาชิก และให้แปลงใหญ่ทุกแปลงจัดทำแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย

การแก้ไขปัญหาโรคแมลงระบาดในพืช โดยศพก.เครือข่าย ดูแลเกษตรกรในพื้นที่ที่ตั้งของ ศพก.เครือข่าย หากเกิดภัยธรรมชาติโรคแมลงระบาดในพื้นที่ให้ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการในการป้องกันโรคและแมลงในพืช ดังนี้

- ใบบางมันสำปะหลัง จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อสร้างการรับรู้ และหามาตรการป้องกันไม่ให้เกิดโรค โดยมีมาตรการร่วมกันคือห้ามเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังนำเข้าท่อนพันธุ์จากที่แหล่งอื่นมาในพื้นที่ให้เกษตรกรสำรวจแปลงมันสำปะหลังทุก ๆ สัปดาห์ และประชาสัมพันธ์ผ่านเวทีต่าง ๆ ทุกเวที

- การป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดย ศพก.เครือข่าย แต่ละตำบลประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณจัดอบรมถ่ายทอดความรู้การป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลาย

จุด ทุกตำบล ซึ่งได้รับการตอบรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกตำบลในการร่วมดำเนินการและสนับสนุนงบประมาณ

- การป้องกันและกำจัดโรคแมลงในนาข้าว โดยใช้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในการขับเคลื่อน

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นระบบ ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ศพก. อำเภอห้วยฉัตร ได้ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ได้นำเป้าหมายหลัก ๕ ประการ มาเป็นแนวดำเนินการ

๑. การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
๒. การพัฒนาสู่โลกยุคใหม่
๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน
๕. การเสริมสร้างความสามารถของคนไทยในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้โรคอุบัติ

จากเป้าหมายหลัก ศพก. อำเภอห้วยฉัตร ได้นำเป้าหมายมาเป็นแนวดำเนินงานโดยจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการ มีรูปแบบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

ที่	แผนงาน / โครงการ	ผู้ดำเนินงาน		ทุนดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)	ผู้ดำเนินการ
		ศพก.	ภาครัฐ / เอกชน			
๑	ด้านอาคารสถานที่ทำการ	ศพก.			๑๐๐,๐๐๐	ศพก / กลุ่ม
๒	ด้านหลักสูตรสื่อนวัตกรรม/เทคโนโลยีการเรียนรู้	ศพก.	เกษตรอำเภอ กษส.	ศพก.	๕๐,๐๐๐	ศพก / กลุ่ม
๓	การผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูป	ศพก.	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, มูลนิธิ, มทร.	ศพก. มทร. มูลนิธิ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๕๐๐,๐๐๐	ศพก / กลุ่ม
๔	โครงการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติด้านปัจจัยการผลิตข้าวและพืชผักอินทรีย์	ศพก.	เกษตรอำเภอ	ศพก. เกษตรอำเภอ กษ.จังหวัดลำปาง	๓๐,๐๐๐	ศพก.
๕	กระบวนการผลิต การขาย การบัญชี การตลาด	ศพก.	๒๕,๐๐๐ -	ศพก./กลุ่มวิสาหกิจ ฯ	๒๕,๐๐๐	ศพก.
๖	โครงการวิจัยกิจกรรมการแปรรูปข้าวอินทรีย์	ศพก.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มทร.	ศพก. / มูลนิธิ ฯ มทร.	๑๐๐,๐๐๐	

หมายเหตุ แผนงาน / โครงการ ดำเนินการในระยะเวลาที่เหมาะสม ภายใน ๕ ปี

โครงการกองทุนหมุนเวียนการแปรรูปข้าวอินทรีย์สี่เข้ม (ได้รับงบประมาณในปี ๒๕๖๓)

ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มียุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตร โดยมุ่งให้ประชาชนและเกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล วิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง มีสมาชิกดำเนินการผลิตข้าวคุณภาพ จำนวน ๓๒ คน มีพื้นที่ดำเนินการ ๓๐๔ ไร่ ปัจจุบันได้รับการรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand) และมาตรฐาน IFOAM ปีที่ ๒

สภาพปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร เริ่มดำเนินการในรูปวิสาหกิจชุมชนในปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลาในการดำเนินการ ๘ ปี ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง เช่น โรงสีข้าว จำนวน ๑ แห่ง ที่บ่อข้าวเปลือกจากกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยนวัตกรรม จำนวน ๑ เครื่อง ห้องปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์สีเข้มจากมูลนิธิสุทธิตร์นอยู่วิทยา จำนวน ๑ หลัง ตั้งแต่เริ่มดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖ ได้ดำเนินการแปรรูปผลผลิตจากข้าวอินทรีย์สีเข้มให้มูลนิธิสุทธิตร์นอยู่วิทยา ในรูปแบบสารแอนโทไซยานินและส่งข้าวเปลือกอินทรีย์ตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

จากสภาพดังกล่าววิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร ประสบปัญหาด้านเงินทุนการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อผลิตให้กับผู้ซื้อ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) จำนวนข้าวเปลือกที่ซื้อสมาชิก ๒๓๘ ตัน ต้นละ ๒๑,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์ช้าง อำเภอห้างฉัตร ดำเนินการโดยมีสภาพคล่อง เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและเกษตรกร จึงขอสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานการซื้อข้าวเปลือกและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวอินทรีย์สีเข้ม
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. มีผลผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวอินทรีย์สู่ผู้บริโภคอย่างปลอดภัย

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์ช้าง จำนวน ๓๒ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๓๐๔ ไร่

ด้านคุณภาพ ส่งข้าวเปลือกอินทรีย์สีเข้ม และสารแอนโทไซยานินมีมาตรฐานเกณฑ์มาตรฐาน IFOAM

ลักษณะโครงการ โครงการต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินการ พฤษภาคม ๒๕๖๖- ธันวาคม ๒๕๖๖

แผนปฏิบัติการ

กิจกรรมดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ							
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. เสนอโครงการ	✓							
๒. ประชุมสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	✓							
๓. กระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์สีเข้ม		✓	✓	✓	✓			
๔. การซื้อ-ขาย กับมูลนิธิสุทธิตร์นอยู่วิทยา		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

กิจกรรมดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ							
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๕. การจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย							✓	✓

งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ลักษณะโครงการ/ความเสี่ยง ภัยธรรมชาติ สภาพอากาศ สิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนและเกษตรกรสามารถขยายพื้นที่ดำเนินการเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตได้มากขึ้นและมีข้าวคุณภาพตามมาตรฐานสากลมากขึ้น
๒. สามารถยกระดับเศรษฐกิจทางครัวเรือนของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ให้สูงขึ้น
๓. มีผลดีต่อสิ่งแวดล้อมกับห่วงโซ่อาหารในบริเวณพื้นที่ของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวอินทรีย์

การติดตามและประเมินผล

๑. แบบสัมภาษณ์
๒. แบบสอบถาม
๓. การตรวจของ ICS

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงแบนดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- ปัญหาศัตรูพืช โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ หรือการขาดแคลนแรงงาน ทำให้ตระหนักว่าการทำเกษตรแบบเดิมอาจไม่ยั่งยืน จึงต้องหาวิธีใหม่ที่มีประสิทธิภาพกว่าการพัฒนาพื้นที่แปลงปลูกข้าว (งานวิจัยด้านดิน)
- การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ การเกษตรแบบเดิมอาจให้ผลผลิตต่ำ ไม่แน่นอน หรือไม่คุ้มทุน เมื่อมีความต้องการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน จึงเกิดความสนใจนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วย เช่น การแปรรูปข้าวอินทรีย์
- การต้องการส่งต่อเกษตรที่ยั่งยืนให้คนรุ่นต่อไป จากความตั้งใจที่จะสร้างระบบเกษตรที่มั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้ลูกหลานสามารถสืบทอดต่อไปได้ในอนาคต อยากช่วยเหลือเกษตรกรให้มีการยกระดับการลดรายจ่าย ต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณคุณภาพผลผลิต การแปรรูปและการเพิ่มรายได้สู่เกษตรกรมูลค่าสูง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๑. ความไม่แน่นอนของผลผลิตและรายได้ การพึ่งพาวิธีการดั้งเดิมที่ขาดข้อมูลหรือหลักวิชาการรองรับ มักทำให้เกิดปัญหาผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ ทำให้เกษตรกร ประสบกับความเสี่ยงทางรายได้สูง

๒. ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่แปรปรวน เช่น ฝนแล้ง ฝนตกหนักเกินไป หรืออุณหภูมิที่ไม่คงที่ ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์อย่างมาก ทำให้ต้องหาวิธีรับมือด้วยเทคโนโลยีหรือข้อมูลที่แม่นยำมากขึ้น เช่น การใช้เซนเซอร์ตรวจวัดสภาพแวดล้อม หรือการใช้น้ำแบบแม่นยำ

๓. ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชที่ทวีความรุนแรงขึ้น เกษตรกรจำนวนมากเผชิญกับปัญหาโรคระบาดในพืชและสัตว์ ที่หากไม่มีการจัดการตามหลักวิชาการ อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายรุนแรง การนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ชีวภัณฑ์ หรือระบบการเฝ้าระวังแบบเรียลไทม์จึงมีความจำเป็น

๔. การขาดแรงงานและค่าแรงที่สูงขึ้น ในปัจจุบัน แรงงานภาคเกษตรมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง การนำเทคโนโลยี เช่น เครื่องจักรกลเกษตร ระบบอัตโนมัติ หรือแอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์ม มาใช้ จึงช่วยลดการพึ่งพาแรงงานได้

๕. ความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริโภคยุคใหม่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของอาหาร คุณภาพ และแหล่งที่มาที่โปร่งใส เกษตรกรจึงต้องปรับกระบวนการผลิตให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการถอดรหัสสู่ภาคปฏิบัติอย่างเข้าใจ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- ถอดรหัสหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น หลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข มาปรับใช้ในภาคปฏิบัติในทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ขั้นตอนการปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชตามหลักวิชาการ

๑. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่

- ศึกษาภูมิอากาศในพื้นที่: ปริมาณฝน ความชื้น อุณหภูมิสูงสุด/ต่ำสุด รายปี
- ประเมินลักษณะดิน: ความอุดมสมบูรณ์, การระบายน้ำ, ความเป็นกรด-ด่าง
- ปัญหาหลักที่พบ: เช่น พื้นที่ประสบภัยแล้งบ่อย โรคพืชระบาด ศัตรูพืชเฉพาะถิ่น

เครื่องมือสนับสนุน: ข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา, สถานีพัฒนาที่ดิน, หรือการใช้แอปพลิเคชันภูมิสารสนเทศ (GIS)

๒. ศึกษาพันธุ์พืชที่เหมาะสม

- ค้นหาพันธุ์ที่มีคุณสมบัติเฉพาะ: เช่น
 - ทนแล้ง (เช่น ข้าวพันธุ์ กข๔๓)
 - ทนน้ำท่วมขัง (ข้าว กข๔๑)
 - ต้านทานโรคแมลง (เช่น ข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมที่ต้านทานหนอนเจาะลำต้น)
- ตรวจสอบแหล่งที่มาของพันธุ์: เช่น กรมวิชาการเกษตร, ศูนย์วิจัยพืช, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๓. ทดลองปลูกในแปลงย่อย (Pilot Plot)

- เลือกพื้นที่ย่อยประมาณ ๕-๑๐% ของแปลงจริง
- บันทึกข้อมูล: การเจริญเติบโต ความต้านทานโรคแมลง ปริมาณผลผลิตต่อไร่
- เปรียบเทียบกับพันธุ์เดิม เพื่อประเมินข้อดีข้อเสียของพันธุ์ใหม่

๔. ประเมินผล

- วิเคราะห์จากข้อมูลที่เก็บ เช่น
 - ระยะเวลาเก็บเกี่ยว
 - อัตราการรอดของต้นกล้า

- ปริมาณผลผลิต
- ปัญหาโรคแมลง
- พิจารณารายได้สุทธิ เทียบกับต้นทุน

๕. ปรับใช้ในพื้นที่จริง

- หากผลการทดลองดี ให้นำพันธุ์ใหม่มาขยายพันธุ์ในแปลงใหญ่
- อาจต้องปรับเปลี่ยนระบบการดูแล เช่น
 - โปรแกรมการให้น้ำ/ปุ๋ย
 - การจัดการโรคแมลงในแบบที่เหมาะสมกับพันธุ์นั้น ๆ

๖. ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

- เก็บข้อมูลในทุกฤดูการผลิต เพื่อปรับปรุงวิธีการในปีถัดไป
- เข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรหรือเครือข่ายวิจัยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลพันธุ์ใหม่ ๆ เช่น

พืช	ชื่อพันธุ์	ทนแล้ง/ ทนนํ้า	ต้านทานโรค/ แมลง	ระยะเก็บเกี่ยว (วัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	หมายเหตุ
ข้าว	กข๔๓	ทนแล้งปาน กลาง	ต้านทานโรคไหม้ระดับ ปานกลาง	๑๐๕-๑๑๕ วัน	๕๐๐-๖๐๐	เหมาะกับพื้นที่นํ้าฝน
ข้าว	กข๔๑	ทนนํ้าท่วม ขังตํ่เยี่ยม	ต้านทานโรคไหม้ดี	๑๑๐-๑๒๐ วัน	๖๐๐-๗๐๐	ใช้ในพื้นที่ลุ่มนํ้าท่วม ซ้ำซาก
ข้าวโพด	สุวรรณ ๕	ทนแล้งได้ดี	ต้านทานโรคใบไหม้ แผลใหญ่	๙๕-๑๐๕ วัน	๑,๒๐๐-๑,๔๐๐	เหมาะกับการปลูกหลังฤดู นาข้าว
มัน สำปะหลัง	ห้วยบง ๖๐	ทนแล้งสูง	ต้านทานโรครากเน่า โคนเน่า	๒๗๐-๓๐๐ วัน (๙-๑๐ เดือน)	๔,๐๐๐-๕,๐๐๐	ให้แบ่งสูง เหมาะกับ อุตสาหกรรมแปรรูป
พริก	พันธุ์ศรีสะเกษ ๒๗๖	ทนแล้งปาน กลาง	ต้านทานโรคใบหงิก เชื้อไวรัส CMV	๗๕-๙๐ วัน	๘๐๐-๑,๐๐๐	เหมาะกับการปลูกในฤดูแล้ง
ถั่วเขียว	พันธุ์ชัยนาท ๘๐	ทนแล้งดี	ต้านทานโรคใบจุด, เพลี้ยอ่อน	๖๕-๗๕ วัน	๒๐๐-๒๕๐	เหมาะกับพื้นที่ไร่หลังนา

รายงานการวิจัย (แบบหน้าเดียว) ชื่อเรื่อง การเพิ่มปริมาณและคุณภาพข้าวด้วยเชื้อไมคอร์ไรซา
ชื่อผู้วิจัย นายเนตร ใจเที่ยง ประชาญ์ของแผ่นดินจังหวัดลำปาง

ระยะเวลาดำเนินการ ปี พศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ความเป็นมาและความสำคัญ

เชื้อราอาบัสคูราไมคอร์ไรซานิยมนำมาใช้เพื่อเพิ่มการเจริญเติบโตของพืชหลายชนิด โดยเฉพาะการเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยการเพิ่มจำนวนรากข้าวก่อนนำกล้าไปโยนในแปลงและเป็นการป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าของต้นข้าวได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มรากข้าวในการดูดธาตุฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าของข้าว
๒. เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในการผลิตข้าวอินทรีย์
๓. เพื่อเพิ่มความร่วนซุยให้กับดินที่เหมาะสมในการเพิ่มผลผลิตข้าว

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. รากกล้าข้าวนาโยนในแปลงทดลองมีปริมาณมากกว่าในแปลงควบคุม
๒. ความสูง จำนวนต้นข้าวมีความสมบูรณ์ในแปลงทดลองมากกว่าในแปลงควบคุม ความยาวของรวงข้าวในแปลงทดลองยาวกว่าในแปลงควบคุม ได้ปริมาณข้าวเปลือกและเมล็ดข้าวมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จำนวนรากข้าวที่ใส่ไมคอร์ไรซ่าในแปลงทดลองมีรากจำนวนมากกว่าที่ไม่ได้ใส่ไมคอร์ไรซ่าในแปลงควบคุม ส่งผลให้ได้ปริมาณข้าวในแปลงทดลองมากกว่าแปลงควบคุม ร้อยละ ๓๐

ข้อเสนอแนะ

การใส่เชื้อไมคอร์ไรซ่าในแปลงทดลองและแปลงควบคุมควรมีน้ำในระดับ ๕ – ๑๐ เซนติเมตรเท่ากัน การเพิ่มปริมาณและคุณภาพข้าวด้วยไมคอร์ไรซ่า

การเพิ่มปริมาณและคุณภาพข้าวด้วยไมคอร์ไรซ่า

ตาราง แสดงต้นทุนอาชีพการผลิตเชื้อราไมคอร์ไรซ่า

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอห้างฉัตร

งบกำไรขาดทุน

กิจกรรม ปุ๋ยอินทรีย์ไมคอร์ไรซ่า (ศพก.)

	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
รายได้			
ขายปุ๋ยอินทรีย์ไมคอร์ไรซ่า	๕๐,๔๐๐	๖๓,๐๐๐	๘๔,๐๐๐
รวมรายได้	๕๐,๔๐๐	๖๓,๐๐๐	๘๔,๐๐๐
ต้นทุนการผลิต			
วัตถุดิบทางตรง			
- ปุ๋ยไส้เดือน	๒๙,๔๐๐	๓๓,๖๐๐	๔๒,๐๐๐
- รำละเอียด	๕๕๐	๗๐๐	๙๐๐
- จุลินทรีย์ท้องถิ่น	๓๐๐	๔๐๐	๕๐๐
- จุลินทรีย์จำพวกปลวก	๓๐๐	๔๐๐	๕๐๐
รวมวัตถุดิบทางตรง	๓๐,๕๕๐	๓๕,๑๐๐	๔๓,๙๐๐
ค่าแรงงานทางตรง	๔,๕๐๐	๔,๕๐๐	๔,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายในการผลิต			
- ค่าถุงบรรจุ	๔,๓๒๐	๖,๔๘๐	๗,๒๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต			
รวมต้นทุนการผลิต	๓๙,๓๗๐	๔๖,๐๘๐	๕๕,๖๐๐
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	๑๑,๐๓๐	๑๖,๙๒๐	๒๘,๔๐๐
หัก			
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
- ค่าสต็อกเกอร์	๑๒๐	๑๘๐	๒๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	๑๒๐	๑๘๐	๒๐๐
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	๑๐,๙๑๐	๑๖,๗๔๐	๒๘,๒๐๐

รายงานการวิจัย (แบบหน้าเดียว) เรื่อง การเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยแหนแดง

ชื่อผู้วิจัย นายเนตร ใจเที่ยง ราษฎรของแผ่นดินจังหวัดลำปาง

ระยะเวลาดำเนินการ ปี พศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

ความเป็นมาและความสำคัญ

แหนแดงพันธุ์ไมโคลอฟิลล่าพืชน้ำที่ให้ธาตุอาหารพืช โดยเฉพาะธาตุไนโตรเจนสูงให้กับข้าว และเป็นอาหารในระบบนิเวศให้กับห่วงโซ่อาหาร เช่น พืชน้ำ ปู ปลา กุ้ง หอย ในยุคปัจจุบันโลกร้อนแหนแดงลดภาวะโลกร้อนได้ อีกทั้งลดจำนวนวัชพืชในแปลงนาข้าวได้ดี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มธาตุไนโตรเจนและอินทรีย์วัตถุในแปลงนาข้าว
๒. เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในกระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์
๓. เพื่อเพิ่มให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการเจริญเติบโตต่อพืช และสัตว์ในระบบนิเวศ เพิ่มห่วงโซ่

อาหารในแปลงนาข้าว

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. หว่านแหนแดงไมโคลอฟิลล่า จำนวน ๓๐ กิโลกรัมต่อ ๑ ไร่
๒. ให้อุณหภูมิคุณภาพสูงผสมมูลวัวแห้ง ๓๐๐ กิโลกรัมต่อ ๑ ไร่

ผลการวิจัย

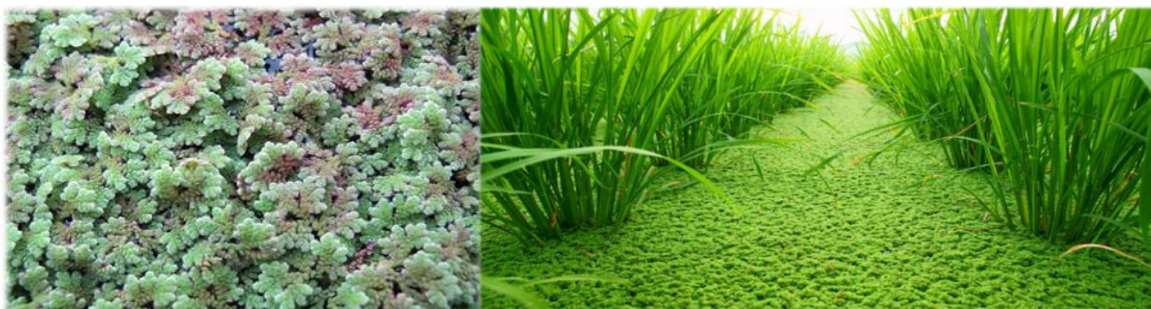
๑. ได้ผลผลิตข้าวเปลือกอินทรีย์ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕๒๘ กิโลกรัม / ๑ ไร่ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๓๐ กิโลกรัม / ๑ ไร่ และปี ๒๕๖๕ จำนวน ๗๒๔ กิโลกรัม / ๑ ไร่
๒. ผู้ประกอบการลดรายจ่ายตลอดระยะเวลาการผลิตต่อไร่ ๔๒๘๐ บาท และมีรายได้เพิ่มทุกปี ๆ ละ ๑๖,๗๒๐ บาท / ไร่
๓. ค่าของดินมีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้นปีละ ๐.๗๕ วัดค่าดินได้ในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ มีค่า ๒.๗๓ , ๒.๙๐ และ ๓.๑๘ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการใส่แหนแดงในแปลงนาข้าวอินทรีย์ ตลอดระยะเวลา ๓ ปี สามารถเพิ่มปริมาณข้าวเปลือกได้สูงขึ้นทุกปี ผู้ประกอบการมีรายจ่ายน้อย มีรายรับที่เพิ่มขึ้นทุกปี เมื่อวัดค่าของดินก่อนและหลังการเพาะปลูกได้ค่าความอุดมสมบูรณ์ของดินเพิ่มขึ้นทุกปี

ข้อเสนอแนะ

ในฤดูการผลิตในแต่ละปีมีปัญหาสภาพ ดิน น้ำลม และอุณหภูมิเปลี่ยนแปลง ผู้ประกอบการควรติดตามสภาพการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

การเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยแหนแดง

รายงานการวิจัย (แบบหน้าเดียว) ชื่อเรื่อง การเลี้ยงเป็ดไขในนาข้าว

ชื่อผู้วิจัย นายเนตร ใจเที่ยง ราษฎรของแผ่นดินจังหวัดลำปาง

ระยะเวลาดำเนินการ ปี พศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเลี้ยงเป็ดไขการปศุสัตว์ที่เกษตรกรและประชาชนอาจมองข้ามอาชีพที่เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ดีมาก ประกอบกับอาหารที่ได้จากไขมีคุณค่าทางอาหารสูง ไขเป็ดอินทรีย์นำมาแปรรูปขายดีได้กำไรมาก การเลี้ยงเป็ดในนาข้าวช่วยลดต้นทุนในการกำจัดศัตรูพืชและหอยเชอรี่ เป็ดไขสามารถช่วยให้ชาวนามีผลผลิตข้าวได้ปริมาณและคุณภาพได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือน
๒. ได้อาหารโปรตีนที่เป็นธรรมชาติ
๓. เพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพข้าวได้สูงขึ้น

วิธีดำเนินการ

๑. ปรับสภาพพื้นที่เลี้ยงให้เหมาะสม
๒. ปรับสภาพโรงเรือน วัสดุ/อุปกรณ์ เพาะเลี้ยงที่มีความปลอดภัย
๓. กำหนดตารางการดูแลรักษา การให้อาหารแบบครบส่วน
๓. การแปรรูปอินทรีย์จากไขเป็ดที่ได้คุณภาพ

ผลการวิจัย

๑. ได้ปริมาณและคุณภาพไขเป็ดอินทรีย์
๒. มีรายได้เพิ่มให้กับครอบครัว
๓. ระบบนิเวศในนาข้าวปลอดภัยจากศัตรูข้าว
๔. ได้อาหารแปรรูปไขเป็ดอินทรีย์ไว้บริโภคและจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

การเลี้ยงเป็ดสามารถยกระดับวิถีชีวิตของเกษตรกรได้ดี การนำเป็ดในการกำจัดหอยเชอรี่เป็นการลดต้นทุนค่าแรงงานคนและลดอัตราการใช้เงินในการซื้ออาหารเป็ด ไขเป็ดอินทรีย์มีผู้ต้องการในการนำไปบริโภคและสามารถนำมาแปรรูปเป็นไขเค็มขายได้ราคาค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ

การเลี้ยงเป็ดผู้เลี้ยงเป็ดต้องให้ความสำคัญด้านสภาพพื้นที่ปลอดภัย การดูแลรักษาด้านความสะอาด และควรให้วัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนด

การเลี้ยงเป็ดในนาข้าว

ตาราง แสดงต้นทุนอาชีพการเลี้ยงเป็ด

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอห้างฉัตร

งบกำไรขาดทุน

กิจกรรมการเลี้ยงเป็ดในแปลงข้าวอินทรีย์ (ศพก.)

	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
รายได้			
ขายไข่เป็ด	๔๒,๑๒๐	๔๐,๕๐๐	๔๕,๓๖๐
ขายไข่เค็ม	๔,๘๐๐	๖,๐๐๐	๘,๔๐๐
รวมรายได้	๔๖,๙๒๐	๔๖,๕๐๐	๕๓,๗๖๐
ต้นทุนการผลิต			
วัตถุดิบทางตรง			
- ข้าวเปลือก	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๒๐๐
- ปลายข้าว	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๒๐๐
- วิตามิน	๓๖๐	๓๖๐	๓๖๐
รวมวัตถุดิบทางตรง	๑๔,๓๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๔,๗๖๐
ค่าแรงงานทางตรง	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายในการผลิต			
- โหลพลาสติก	๗๒๐	๗๒๐	๗๒๐
- เกลือแกง	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต	๘๗๐	๘๗๐	๘๗๐
รวมต้นทุนการผลิต	๑๙,๒๓๐	๑๙,๒๓๐	๒๐,๑๓๐
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	๒๗,๖๙๐	๒๗,๒๗๐	๓๓,๖๓๐
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
- ค่าสต็อกเกอร์	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	๒๗,๒๙๐	๒๖,๘๗๐	๓๓,๒๓๐

รายงานการวิจัย (แบบหน้าเดียว) ชื่อเรื่อง หอยขมลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน

ชื่อผู้วิจัย นายเนตร ใจเที่ยง ราษฎรของแผ่นดินจังหวัดลำปาง

ระยะเวลาดำเนินการ ปี พศ. ๒๕๖๒-ปัจจุบัน

หลักการและเหตุผล

หอยขมหรือหอยจับนับวันจะหายากในปัจจุบัน ซึ่งเกิดจากแหล่งน้ำธรรมชาติได้ถูกทำลาย โดยมีสารเคมีปนเปื้อนจากการทำการเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อให้การอยู่รอดของประชาชนในการพึ่งพาอาหารที่เกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติ การเลี้ยงหอยขมเป็นการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้ดี วิธีดำเนินการ โดยการสร้างระบบนิเวศน์ในแปลงบ่อให้น้ำมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตได้เร็ว ผู้ประกอบการจะผสมอาหารได้จากวัสดุที่มีอยู่ในครัวเรือน

ประโยชน์จากการเลี้ยงหอยขม

ผู้เลี้ยงสามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้ซึ่งตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรจึงได้ทำโครงการในแปลงนาข้าวอินทรีย์ เพื่อสร้างต้นแบบในการเพาะเลี้ยงหอยขม โดยมีแนวคิดดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างรายได้และลดรายจ่ายครัวเรือน
๒. เป็นต้นแบบในการสร้างระบบนิเวศน์คืนสู่ธรรมชาติ
๓. มีห่วงโซ่อาหารที่สร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนเกิดความรักในสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. เลี้ยงหอยขมในตะกร้า จำนวน ๕๐ ใบ
๒. เลี้ยงหอยขมในบ่อดิน พื้นที่ ๑ งาน

เชิงคุณภาพ

ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงหอยขม สามารถสร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้ดีขึ้น

วิธีดำเนินการ

๑. ปรับสภาพแวดล้อมจากแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีความเหมาะสมโดยวัดค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน และน้ำให้มีค่าความเป็นกลางระดับค่า ๖ - ๖.๕
๒. ปรับความลึกของบ่อ ๐.๕ - ๒ เมตร
๓. ความลึกของน้ำ ๐.๕ - ๑.๕๐ เมตร
๔. สร้างแหล่งอาหารในบริเวณบ่อ เช่น มูลวัวแห้ง, ใบไม้แห้ง
๕. สร้างที่พักอาศัยหอยขม เช่น ทางมะพร้าวหรือกิ่งไม้แห้ง
๖. ปลุกฟิชน้ำ เช่น บัวผักบุ้ง เป็นต้น
๗. เพาะเลี้ยงในตะกร้าพลาสติก และปรับสภาพที่พักอาศัยโดยใช้วัสดุจากฟางข้าวและใบไม้แห้ง
๘. ผสมอาหารเพื่อเลี้ยงหอยขมโดยใช้วัสดุในครัวเรือนที่เหลือใช้
๙. วิธีการเก็บผลผลิตหอยขมตามระยะเวลาที่กำหนด

ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการได้ตลอดปี

งบประมาณการดำเนินการ

ใช้งบประมาณตามความเหมาะสมกับบริเวณพื้นที่

ผู้รับผิดชอบ

ผู้ประกอบการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ประกอบการสามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้เพิ่มขึ้น

๒. คืนระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมสู่ธรรมชาติได้

ภาพ หอยขมลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน

ตาราง แสดงต้นทุนอาชีพการเลี้ยงหอยขม

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอห้างฉัตร

งบกำไรขาดทุน

กิจกรรมการเลี้ยงหอยขม (ศพก.)

	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
รายได้			
ขายหอยขม			๒๔,๐๐๐
ขายพันธุ์หอยขม			๕,๐๐๐
รวมรายได้			๒๙,๐๐๐
ต้นทุนการผลิต			
วัตถุดิบทางตรง			
- รำละเอียด			๓๕๐
- อาหารปลาคุกกี้เบอร์๒			๔๒๕
- ข้าวสาลี			๔๐๐
รวมวัตถุดิบทางตรง			๑,๑๗๕
ค่าแรงงานทางตรง			๔,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายในการผลิต			
- ตะกร้า			๔๐๐
- หลักไม้ไผ่			๒๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต			๖๐๐
รวมต้นทุนการผลิต			๖,๒๗๕
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น			๒๒,๗๒๕
หัก			
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
- ค่าบรรจุ, ส่ง			๘๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			๘๐๐
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ			๒๑,๙๒๕

การเชื่อมโยงเครือข่าย ร่วมกับ BCG

แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ซึ่งจะใช้เป็นโมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” อันเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจใน ๓ ด้าน คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุลและยั่งยืน มีการบูรณาการและการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม จึงจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาภาคการเกษตรสู่ ๓ สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และรายได้สูง

กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาเป็นกรอบในการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยจะขับเคลื่อน BCG Model ด้วยกระบวนการส่งเสริมเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นการพัฒนาโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area - Based) มีการกำหนดขอบเขตในการดำเนินการอย่างชัดเจน ทั้งมิติพื้นที่ คน และสินค้า ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมพัฒนาตามความต้องการของพื้นที่ บูรณาการการดำเนินงานและงบประมาณกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐระดับพื้นที่และระดับนโยบายรวมถึงการพัฒนาต่อยอดจากฐานการพัฒนาที่มีอยู่แล้ว เช่น กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Young Smart Farmer Smart Farmer ศพก. ศจข. ศดปข. ให้เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนต่อเกษตรกรและชุมชน สร้างรายได้ กระจายผลประโยชน์ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าวอินทรีย์..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๕-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ...การเลี้ยงปลา..... จำนวน.....๑.....(หน่วย...ไร่.....)

๒.๒) ...การเลี้ยงกบ..... จำนวน.....๕.....(หน่วย...กระชัง.....)

๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)การเลี้ยงเป็ด..... จำนวน.....๖๐.....(ตัว)

๓.๒)จำนวน.....(ตัว)

๓.๓)จำนวน.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ...สารชีวภัณฑ์..... จำนวน.....๑,๐๐๐.....(หน่วย...ลิตร.....)

๔.๒)ปุ๋ยไมโครไรซ่า..... จำนวน.....๑.....(หน่วย...ตัน.....)

๔.๓)ปุ๋ยหมัก..... จำนวน.....๓.....(หน่วย...ตัน.....)

ตาราง แสดงที่มาของรายได้ของศพก.ห้างฉัตร

ที่	รายการ	ราคา/ หน่วย (บาท)	ต้นทุน/ หน่วย (บาท)	กำไร/ หน่วย (บาท)	รายได้ ทั้งหมด/ปี (บาท)	ต้นทุน/ หน่วย (บาท)	กำไร/ หน่วย (บาท)	บริหาร ศพก. (บาท)
๑	สารแอนโทไซยานิน	๒,๕๐๐	๙๓๕	๑,๕๖๕	๙๙,๐๐๐	๓๗,๑๗๐	๖๑,๘๓๐	๖๑,๘๓๐
๒	แอนโทพลัส	๑๘๐	๑๓๕	๔๕	๕๔,๐๐๐	๔๐,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐
๓	ข้าวสารมะลิสีสุรินทร์	๖๐	๔๙.๕	๑๐.๕	๓๓๖,๐๐๐	๒๗๗,๒๐๐	๕๘,๘๐๐	๕๘,๘๐๐
๔	ปุ๋ยมูลไส้เดือน	๓๕	๑๔	๒๑	๑๒๖,๐๐๐	๕๐,๔๐๐	๗๕,๖๐๐	๗๕,๖๐๐
๕	ไมโครไรซ่า/ก้อนนพคุณ	๓๕	๑๗	๑๘	๑๒๖,๐๐๐	๖๑,๒๐๐	๖๔,๘๐๐	๖๔,๘๐๐
๖	สารชีวภัณฑ์	๔๐	๑๙	๒๑	๒๘,๘๐๐	๑๓,๖๘๐	๑๕,๑๒๐	๑๕,๑๒๐

ที่	รายการ	ราคา/ หน่วย (บาท)	ต้นทุน/ หน่วย (บาท)	กำไร/ หน่วย (บาท)	รายได้ ทั้งหมด/ปี (บาท)	ต้นทุน/ หน่วย (บาท)	กำไร/ หน่วย (บาท)	บริหาร ศพก. (บาท)
๗.	หอยขม	๖๐	๓๗.๕	๒๒.๕	๒๘,๘๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๐,๘๐๐	๗,๒๐๐
๘.	ไข่เป็ด	๔	๑.๖	๒.๔	๕๓,๗๖๐	๒๐,๕๓๐	๓๓,๒๓๐	๓๓,๒๓๐
๙.	ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑๘๐	๑๕๐	๓๐	๓๐๖,๐๐๐	๒๕๕,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๕๑,๐๐๐

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าวอินทรีย์.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑).....ข้าวอินทรีย์.....	เป็นเงิน.....๑๐๐,๐๐๐.....บาท/ไร่
๑.๒).....การเลี้ยงปลา.....	เป็นเงิน.....๖,๐๐๐.....บาท/ไร่
๑.๓).....การเลี้ยงกบ.....	เป็นเงิน.....๖,๐๐๐.....บาท/ไร่
๑.๔).....การเลี้ยงเป็ดไข่.....	เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่
๑.๕).....สารชีวภัณฑ์, ปุ๋ยหมัก.....	เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๑๐๐,๐๐๐.....บาท/ไร่
รายได้	๒๘๐,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน(ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....การจำหน่ายข้าวซ้อมมือ, ปุ๋ย.....
เฉลี่ยรายได้วันละ.....๔๐๐-๕๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์(ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าวซ้อมมือ ปุ๋ย สารชีวภัณฑ์ ไข่ กบ ฯลฯ.....
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๓,๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน(ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....การจำหน่ายสารสกัดแอนโทไซยานิน (กก. ละ ๒,๕๐๐ บาท).....
เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๒,๕๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี(ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....สารสกัดแอนโทไซยานิน ข้าวเปลือก ข้าวแปรรูป.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๑๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี

	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
รายได้			
จำหน่ายข้าวสาร	๓๗๗,๓๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๗,๒๐๐
จำหน่ายสารแอมโมไนเนียม	๗๒,๕๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๐,๐๐๐
จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ ๓๐๐๐ กิโลกรัม	๓๓,๓๖๐	๒๗,๓๒๐	๔๐,๐๐๐
รวมรายได้	๔๘๓,๑๖๐	๔๘๒,๓๒๐	๔๙๗,๒๐๐
ต้นทุนการผลิต			
วัตถุดิบทางตรง			
- ปุ๋ยหมักคุณภาพสูง (ผลิตเอง)	๒๔,๕๐๐	๒๕,๗๕๐	๒๖,๐๐๐
- ไมคอร์ไรซา (ผลิตเอง)	๒,๘๐๐	๒,๓๐๐	๓,๕๐๐
- จุลินทรีย์ต่าง ๆ (ผลิตเอง)	๒,๖๕๕	๓,๗๓๕	๓,๕๐๐
รวมวัตถุดิบทางตรง	๒๙,๙๕๕	๒๙,๗๘๕	๓๓,๐๐๐
ค่าแรงงานทางตรง	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายในการผลิต			
- ค่ารถไถ	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐
- เกียว	๘,๔๕๐	๗,๓๐๐	๘,๔๕๐
- ค่าบรรจุ, ค่าขนส่ง	๓,๓๐๐	๒,๘๕๐	๓,๐๐๐
- ค่าเมล็ดพันธุ์	๓,๖๔๐	๓,๖๔๐	๓,๖๔๐
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต	๔๘,๓๙๐	๔๖,๗๙๐	๔๘,๐๙๐
รวมต้นทุนการผลิต	๗๘,๓๔๕	๗๖,๕๗๕	๘๑,๐๙๐
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	๔๐๔,๘๑๕	๔๐๕,๗๔๕	๔๑๖,๑๑๐
หัก			
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
- ค่าสติกเกอร์	๘๕๐	๙๔๐	๓,๐๐๐
- ค่าแพ็คเกจจิ้ง	๓,๙๔๕	๓,๘๖๐	๒,๕๐๐
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	๔,๗๙๕	๔,๘๐๐	๕,๕๐๐
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	๓๙๙,๐๒๐	๓๙๙,๙๔๕	๔๑๐,๖๑๐

ภาพแสดงรายได้ของเกษตรกรต้นแบบ

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ตน – ได้ต่อยอดองค์ความรู้ ตามบทบาท ศพก. มีรายได้ประจำ

ประโยชน์ส่วนรวม – ประชาชน/เกษตรกรนำความรู้ไปขยายผลได้

ประโยชน์ชุมชน – สังคมมีระบบนิเวศสู่ธรรมชาติ เกษตรกรอยู่รอด มีรายได้ในครัวเรือนที่ยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรเข้ามาใช้ ไม่เพียงแต่เพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังเป็นการปรับตัวเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน ซึ่งมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้สมดุล และรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับแปลงและชุมชนในระยะยาว ได้แก่

๑. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็นซึ่งอาจไหลลงสู่แหล่งน้ำและทำให้เกิดมลภาวะ

- การอนุรักษ์ทรัพยากร: ใช้ธาตุอาหารอย่างแม่นยำ ช่วยลดต้นทุน ลดการสูญเสียธาตุอาหารในดิน
- ๒. ระบบน้ำหยดและพ่นหมอก (Micro Irrigation)
 - ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดการใช้น้ำปริมาณมากในระยะสั้น ไม่ทำให้หน้าดินพังทลาย
 - การอนุรักษ์ทรัพยากร: ใช้น้ำอย่างประหยัดและตรงจุด ลดการระเหยและการสูญเสียน้ำไปโดยเปล่าประโยชน์

๓. การใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี

- เช่น การใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา, บาซิลลัส ซับทิลิส หรือสารสกัดสมุนไพรควบคุมโรคแมลง
- ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดสารตกค้างในดิน น้ำ และผลผลิต
- การอนุรักษ์ทรัพยากร: รักษาสมดุลของระบบนิเวศในแปลงเกษตร เช่น จุลินทรีย์ในดินและแมลงมีประโยชน์

๔. การใช้โดรนเพื่อพ่นปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์

- ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดการเหยียบย่ำพืช ลดการปนสารเกินจำเป็นในจุดที่ไม่มีปัญหา
- การอนุรักษ์ทรัพยากร: ใช้ปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์ในปริมาณน้อย แต่ครอบคลุมเฉพาะจุดที่จำเป็น ลดต้นทุน และการสูญเสีย

๕. การจัดการเศษวัสดุการเกษตรด้วยแนวทาง Zero Waste

- เช่น การหมักปุ๋ยจากเศษพืช เปลือกผลไม้ หรือมูลสัตว์
- ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดการเผา ลดฝุ่น PM๒.๕ และการปล่อยคาร์บอน
- การอนุรักษ์ทรัพยากร: เปลี่ยนของเสียให้กลับมาเป็นทรัพยากร เช่น ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๖. การปลูกพืชคลุมดิน/พืชหมุนเวียน

- เช่น การปลูกถั่วพราง ถั่วเขียว หรือปอเทืองหลังเก็บเกี่ยว
- ผลต่อสิ่งแวดล้อม: ลดการชะล้างหน้าดิน ป้องกันวัชพืช
- การอนุรักษ์ทรัพยากร: เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีในระยะยาว

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

สภาพแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยต่อสุขภาวะองค์กรรวม

เป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน รูปแบบ BCG การใช้เทคโนโลยีและหลักวิชาการในการเกษตร ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำ อากาศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้คงอยู่กับชุมชนและเกษตรกรรมต่อไปอย่างยั่งยืน

๑. การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

- ระบบน้ำหยด/พ่นหมอก ทำให้ใช้น้ำน้อยลง แต่ให้ประสิทธิภาพสูง
- ลดการใช้น้ำเกินความจำเป็นและลดการสูญเสียจากการระเหยช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด

๒. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ใส่ปุ๋ยตามความต้องการจริงของพืช
- ลดการชะล้างปุ๋ยลงแหล่งน้ำ ช่วยรักษาคุณภาพดินและน้ำ ลดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม

๓. ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

- ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน เช่น จุลินทรีย์ป้องกันโรคแมลง

- ลดการตกค้างของสารเคมีในดิน น้ำ และอากาศ รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพของ ผู้บริโภคและเกษตรกร

๔. การจัดการเศษวัสดุเกษตรอย่างยั่งยืน

- หมักทำปุ๋ยอินทรีย์แทนการเผา
- ใช้วัสดุทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ ลดขยะ ลดฝุ่นละออง PM๒.๕ และลดการปล่อยก๊าซเรือน กระจก

๕. การปลูกพืชหมุนเวียนและพืชคลุมดิน

- รักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- ลดการพังทลายของหน้าดินจากลมและฝน รักษาหน้าดินไว้ใช้ในการผลิตอาหารระยะยาว

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี
- การแปรรูปผลผลิตข้าวอินทรีย์
- การผลิตที่มีกระบวนการ
- การสร้างปัจจัยการผลิตที่ลดต้นทุนโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงานและเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- ศึกษาได้จากฐานเรียนรู้
- การบรรยาย
- การสาธิต
- การฝึกปฏิบัติ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึง การรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ
- การเผยแพร่ข่าวสารจากหน่วยงานภาคีต่าง ๆ
- การร่วมมือกับองค์กร ภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

แจกเอกสาร เช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมการ ข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรใน ชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไป ปฏิบัติอย่างไร)

- การเป็นวิทยากร
- การบรรยาย
- การศึกษาดูงาน

- การสาธิต
- แปลงสาธิต
- เกษตรกรมีผลผลิตในครัวเรือนและจำหน่ายได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- เป็นสถานที่อบรม/สัมมนา
- การแสดงสินค้าทางการเกษตร
- การเป็นวิทยากร
- การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(ศพก.) อย่างไรบ้าง

- การบริหารจัดการ ศพก.
- สร้างหลักสูตรการถ่ายทอด
- ผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร
- สร้างนวัตกรรมการถ่ายทอด เอกสาร
- ทำเอกสารประกอบองค์ความรู้

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- เป็นเกษตรกตัญญูแบบด้านปัจจัยการผลิต
- การแปรรูปข้าวอินทรีย์
- ร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร
- เป็นที่ปรึกษาการพัฒนางานยกระดับภาคการเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑. เป็นทางการ - กรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ /อนุกรรมการ ระดับจังหวัด

๒. ไม่เป็นทางการ - ผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- รับเชิญเป็นวิทยากรด้านสร้างปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต การถอดรหัสแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงสู่การปฏิบัติ เป็นต้น

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

- คติประจำตน “เกิดมาเพื่อประโยชน์ และความสุขของข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

๑. เตรียมการ (นางสาวจรรยา หิวกุณฑ, นางจุฬารรณ สิงห์ไชย)

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน
- เลือกวิธีการถอดบทเรียน (สัมภาษณ์, เวิร์กช็อป, แบบสอบถาม, การประชุมกลุ่มย่อย ฯลฯ)

- เตรียมทีม/ผู้ดำเนินการ

๒. เก็บข้อมูล (นางสาวปรานอม แสงจันทร์, นางพรรณธิพา วงศ์ขัติ)

- ใช้เทคนิค เช่น การตั้งคำถามปลายเปิด เช่น:
 - "อะไรคือสิ่งที่ทำให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จ?"
 - "มีอุปสรรคอะไรบ้าง? แก้ไขอย่างไร?"
 - "ถ้าทำอีกครั้ง จะปรับปรุงอย่างไร?"
- บันทึกคำตอบด้วยการเขียน, อัดเสียง หรือวิดีโอ

๓. วิเคราะห์และสังเคราะห์ (นางสาวธราพร ยืนยงค์, นางสาวพัชราภรณ์ คชวงษ์)

- รวบรวมข้อมูลแล้วจัดหมวดหมู่
- วิเคราะห์ว่าอะไรคือ “บทเรียนสำคัญ” ทั้งในด้านดีและที่ควรปรับปรุง
- ระบุแนวทางที่ควรนำไปใช้ต่อ

๔. จัดทำรายงานหรือสื่อถ่ายทอด (นางสาวจรรยา หิកขุนทด, นางสาวปรานอม แสงจันทร์)

- เขียนรายงานถอดบทเรียนอย่างเป็นระบบ
- หรือจัดทำรูปแบบอื่น เช่น อินโฟกราฟิก, คลิปวิดีโอ, คู่มือการเรียนรู้

๕. นำไปใช้และแบ่งปัน

- ใช้บทเรียนที่ได้ปรับปรุงงาน/โครงการในอนาคต
- เผยแพร่ให้บุคลากรอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่นได้เรียนรู้ร่วมกัน

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. สื่อ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. กิจกรรม ตัวอย่างการถอดรหัส เช่น การผลิตข้าวมูลค่าสูง การเลี้ยงหอยขม การเลี้ยงเป็ดไข่ เป็นต้น

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

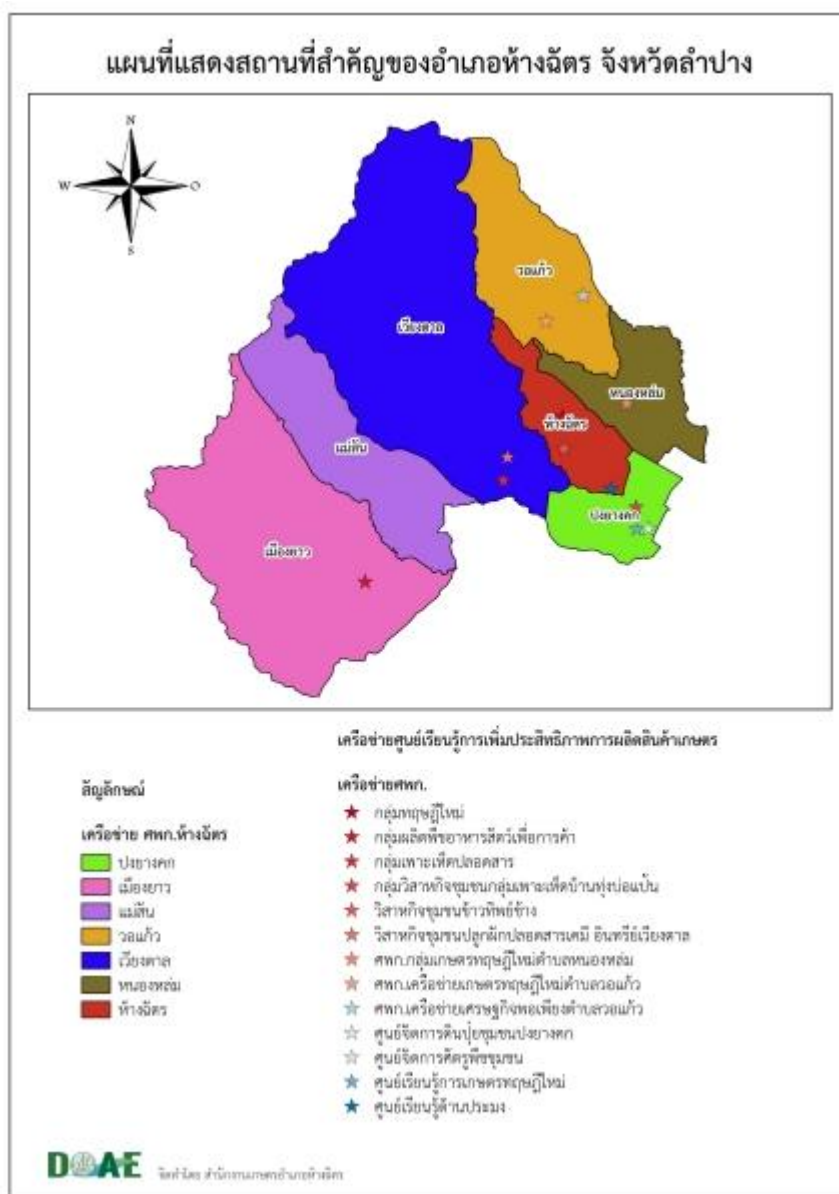
เกษตรกรต้นแบบค่อนข้างมีเวลาจำกัด เนื่องจากมีกิจกรรมที่ต้องทำหลายอย่าง เวลาไม่ตรงกัน

ภาพแสดงเก็บข้อมูลการถอดบทเรียน

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก.หลัก และเครือข่าย ศพก.อำเภอห่างฉัตร

วิสัยทัศน์
“ศพก.ห้างฉัตร เป็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้ ลงมือทำ นำไปใช้”

ถอดบทเรียน

ศพก.หลัก
นายเนตร ใจเที่ยง
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ประวัติของเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเนตร ใจเที่ยง อายุ 70 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 482 บ้านจำ หมู่ที่ 6 ตำบลปงยางคก
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง 52190

เบอร์โทรศัพท์ : 081-9503005

สมรส : นางเพ็ญจิต ใจเที่ยง ครู คศ.3

โรงเรียนสบตำวิทยา

มีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นหญิง 1 คน (นางสาววรรณ

พร ใจเที่ยง)

ชาย 1 คน (นายภาณุพงศ์ ใจเที่ยง)

บุตรบุญธรรม 1 คน (นายพรตณัย จานชา)

การศึกษา

ปริญญาตรี เอกวิทยาศาสตร์

ปริญญาโท บริหารการศึกษา

หลักสูตร

- หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน
มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร
Zoning บัญชีครัวเรือน การเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
หลักของ ศพก.ทางเลือกในการ
ผลิตตามความต้องการของชุมชน
และการผลิตตามกิจกรรมแปลง
ใหญ่
- หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจ
พอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และ
เกษตรผสมผสาน
- หลักสูตรเสริม เช่น การใช้หญ้าอย่าง
รู้คุณค่า องค์การเกษตรกร
วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ หรือ
หลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับ
ความต้องการและบริบทของ
ชุมชน

ฐานการเรียนรู้

- ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูปข้าวครบวงจรตาม
มาตรฐาน IFORM
- ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การเลี้ยงไส้เดือนดิน
- ฐานการเรียนรู้ที่ 3 การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง และสารชีวภัณฑ์
- ฐานการเรียนรู้ที่ 4 การเลี้ยงหอยขม
- ฐานการเรียนรู้ที่ 5 การประมงเลี้ยงปลาน้ำจืดและกบ
- ฐานการเรียนรู้ที่ 6 การผลิตพืชอินทรีย์
- ฐานการเรียนรู้ที่ 7 การเลี้ยงเป็ดไข่และการแปรรูป
- ฐานการเรียนรู้ที่ 8 การปลูกผักรูปแบบวิถึธรรมชาติยั่งยืน (Permaculture)
- ฐานการเรียนรู้ที่ 9 การเลี้ยงมดแดง

แปลงเรียนรู้

มีการจัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อเป็นจุดสาธิตเทคโนโลยีต่างๆ ให้เกษตรกรเข้ามา
ศึกษาดูงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง 1/2

